XXV. évf. — 5-ik szám. Megjelen minden vasárnapon. Eperjes, 1900. február 4.

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.

Hirdetési díj: Háromhasábos petitsor egyszeri hirdetése 15 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Bélyegdíj: minden hirdetésért 60 fill. Nyilttér: minden sor 20 fill.

Az «Eperjesi Széchenyi-kör» hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Eperjesen, Fő-utcza 59-ik szám, Kósch Árpád könyvnyomtató-intézete. Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények, valamint a hirdetési díjak is.

Az „Eperjesi Széchenyi-kör" közgyűlése.

Egy valóban szép és sikerekben gazdag évet fejezett be az a közgyűlés, a melyet szeretett Széchenyi-körünk, évek óta következetesen ezen a napon, január utolsó vasárnapjának (jan. 28-ikának) d. e. 11 órájakor tartott. S a közgyűlés, a melynek lefolyásáról ezúttal óhajtunk röviden megemlékezni, mindenben méltó volt az elmult évhez s annak sikereihez.

A tagok szokatlanul nagy számmal gyűltek egybe a felolvasásokra szolgáló jobboldali terembe, melynek falai a főhelyen *Berzeviczy Albert* v. b. t. t. alapítóvédnöknek és tiszt. tagnak, *Szmrecsányi Jenő* volt elnök s tiszt. tagnak, *Szentandrássy Lajos* volt védnöknek, *Kolossy Miklós* volt elnöknek és *Pulszky Ferencz* volt tiszt. tagnak a képeivel, nemkülönben az Athenaeum ajándékából birt gyönyörű Petőfi-képpel és a kiállításon nyert kitüntető-oklevéllel voltak ízlésesen feldíszítve.

Pontban 11 órakor nyitotta meg a gyűlést *Szinyei Merse István*, a közszeretetben és becsülésben álló nagyérdemű elnök, a ki attól az időtől kezdve, a mikor még 1878. október 18-ikán, deczember 20-ikán és 1879. márcz. 18-ikán első szavalatait tartá Körünkben («Az utolsó alamizsna»; «V-ik László»; és «Az árvízi hajós») szívvel-lélekkel igaz híve volt és maradt az egylet tiszta lobogójának. Megnyitó-beszéde ismét egyike volt a hazafias érzelmekkel, a nemzeti közművelődés ügyei iránt lángoló lelkesedéssel és a társadalmi élet helyes irányban vezetése iránt utolérhetlen érzékkel, valamint önfeláldozó tenni-vágyással telt nemes lélek, egyik legszebb, legméltóbb megnyilatkozásának. Különösen szép szavakat szentelt az elmult év kimagasló eseményének: a «Petőfi-ünnep» emlékezetének. Majd általában jellemezvén a Kör mult évi életét s annak jelentékenyebb eseményeit, megemlékezett arról is, hogy a Kör titkárát, *dr. Horváth Ödön* egyetemi m. tanárt s jogkari dékánt, királyi tanácsossá történt kineveztetésével, a tanügy és a közművelődés terén szerzett érdemei elismeréséül, legfelsőbb kitüntetés érte. A lelkesedéssel fogadott szép megnyitó-beszéd után titkár köszönte meg, meghatott szavakkal, a beszédnek reája vonatkozott szép részletét, majd a tárgysorozatot megelőzően ugyan ő indítványozta, az igazgatóválasztmány nevében, lelkes szavak kiséretében azt, hogy a Kör lánglelkű megalapítóját és védnökét, *dr. Berzeviczy Albertet*, a közgyűlés táviratilag üdvözölje. Az egyhangú lelkesedéssel elfogadott s azonnal továbbított üdvözlő-táviratnak a szövege következően hangzott:

«Széchenyi-körünk népes közgyűlése mostan, a mikor ismét egy sikerteljes évadnak határához értünk s a mikor oly annyira érezzük, hogy Nagyméltóságod, Körünk lánglelkű megalapítója s felvirágoztatását oly szakadatlan jóindulattal munkáló buzgó védnöke, lelkileg itt van közöttünk, a legbensőbb hálával ismeri be, hogy, mint Körünk egész eddigi működése alatt, úgy a mult év folyamán is elért sikereinknek, legkiválóbb előmozdítója és biztosítója éppen Kegyelmes urunknak nagyrabecsült jóindulata s az előttünk álló szent czélokért való igaz lelkesedése volt Kérjük, hogy azt a forró köszönetet, a mely ennek a beismerésünknek nyomában fakad, valamint azt a legigazabb tiszteletet, nagyrabecsülést, bizalmat és szeretetet, a melylyel ez mindenkor kapcsolatos, fogadja Nagyméltóságod ezúttal is kegyesen s szüntelen megérdemelni óhajtott szives érdeklődésével és támogatásával tiszteljen meg és örvendeztessen meg bennünket a jövőben is!»

Erre a gondosan kidolgozott *titkári jelentés* következett, a mely felkarolta a Kör egész évi működését, meleg szavakkal méltatván annak sikereit s emelvén ki a sikerek elérése körül érdemesülteket. A terjedelmes művet, mivel az szokásos módon a Kör Évkönyvében is közlést talál, csak legfőbb pontjaiban mutatta be a titkár, ügyesen csoportosítván éppen azokat a részeket, a melyek magukban véve is kellően ecsetelték azt a nagy buzgalmat, a melyet a Kör, s különösen annak tisztviselői és szakválasztmányai, a mult év alatt kifejtettek A titkári jelentést a közgyűlés általános helyeslessel vette tudomasul s titkárnak, a szerkesztés körül tanúsított buzgalmáért, valamint a Kör egész mult évi működése alatt is kifejtett tevékenységéért, elismerő, meleg köszönetet szavazott.

Majd a *zárószámadás* és a jövő évi *költségelőirányzat* tárgyalása következett. A zárószámadásokat és a számvizsgáló-bizottság jelentését a közgyűlés egyhangú helyeslessel elfogadván, a múlt évi bevételeket és kiadásokat a főpénztárnál (183 frt 94 kr. pénztári maradvány betudásával) 3661 frt 51 krban, a népnevelési szakválasztmánynál pedig (7688 frt 91 krnyi pénztári maradvány betudásával) 8980 frt 96 krban állapította meg. A jövő évi költségelőirányzatot a főpénztárnál 7032 kor. 36 fil.-nyi bevétellel és kiadással, a népnevelési szakválasztmánynál pedig 2040 kor. bevétellel és 2900 kor. kiadással állapította meg. Egyúttal *Kósch Árpád* egyleti pénztárosnak, a ki oly ritka buzgalommal, fáradsággal és szakértelemmel oldja meg terhes és felelősséggel járó feladatát, az egylet életében oly nagy jelentőségű tevékenykedéseért, legmélyebben érezett benső háláját és őszinte elismerését tolmácsolta Hasonlóan meleg köszönetet mondott a számvizsgálat körüli teendők ellátásáért *Radvány Kálmánnak*, *Dessewffy Lajosnak* és *Tahy Józsefnek* is.

Ennek a pontnak a letárgyalása után az általános tisztújítás következett, mit megelőzően elnök szép szavakkal jelentette be az egész tisztviselői-karnak állásaikról való lemondását s a közgyűlés további vezetésére *Kubinyi Albertet*, az egylet megalakulása óta buzgó igazgatóválasztmányi-tagját kérte fel. *Kubinyi*, elfoglalván az elnöki széket, igen meleg szavakkal emlékezett meg az elnök bokros érdemeiről, melyeket ő a vármegye összes kulturális ügyeinek előmozdítása körül s különösen éppen Széchenyi-körünk érdekeinek felvirágoztatása körül szerzett s jól tudja, hogy csak a legáltalánosabb forró óhajtást tolmácsolja, a mikor a közgyűlés nevében kérve-kéri a lelépett kiváló elnököt, hogy az oly határtalan bizalommal neki felajánlott elnöki állást fogadja el ismételten s ez által fogadja szivesen a Kör összes tagjai részéről iránta érezett legbensőbb szeretetnek, tiszteletnek és nagyrabecsülésnek legkétségtelenebb, legbiztosabb jelét. *Szinyei Merse István* ujból az elnöki székre lépvén, forró köszönetet mondott az őt ért szép s előtte oly igen sokra becsült megtiszteltetésért, a melyet kétszeres örömmel fogad nemcsak azért, mert a Kör nemes czéljai iránt a fáradozást legédesebb kötelességének, legbensőbb lelki szükségletének tekinti, hanem azért is, mert változott viszonyai folytán, ez a sokrabecsült megtiszteltetés benne a társadalmi- és a közélet terén egész odaadással közreműködni kész közmunkást éri, a ki a rendelkezésére álló idejét a legnagyobb készséggel bocsátja az egylet ügyeinek és érdekeinek szolgálatára. A lelkes beszédet hosszú ideig szűnni nem akaró zajos éljenzés követte, jeléül annak a tiszta örömnek, a melyet e szép szavak a jelenvoltak hűséges szivében keltettek. Ezután, mind egyhangulag, megválasztották a többi vezértisztviselőket. Titkár lett *dr. Horváth Ödön* kir. tanácsos; pénztárnok *Kósch Árpád*; háznagy *Szmoligovics Szilárd*; könyvtárnok *dr. Szlávik Mátyás*; ügyész *dr. Sztehlo János*, jegyző *dr. Máriássy Béla*. Az igazgató választmány választott tagjai lettek: *Dessewffy Lajos, Kubinyi Albert, Mandics Ede, Matavovszky Béla, dr. Mosánszky Győző, Palugyay Gusztáv, Párkányi Gyula, dr. Propper Adolf, Radvány Kálmán, Sass Bertalan, Tahy József, Uhlarik Mátyás, Úsz Antal, Villecz Kamil.* Számvizsgálók lettek: *Dessewffy Lajos, Radvány Kálmán, Tahy József.*

Megalakították azután az egyes szakválasztmányokat is, és pedig a következőleg:

I. *Népnevelési szakválasztmány. Ghillány József* kir. tanácsos, elnök; *Láng Mihály* jegyző; tagok: Bánó Aladár, Draskóczy Lajos, Durst Győző, Fleischmann Mór, Kovaliczky Kornél, Kőszeghy Sándor, Párkányi Gyula, Pletényi Endre, dr. Propper Adolf, Schlott Gyula, Tahy József, Villecz Kamil, dr. Vojtovics József, Vrablovich Román, Úsz Antal, Kir. tanfelügyelő, Áll. tanítónőképző-intézeti igazgató és Titkár.

II. *Magyar-irodalmi szakválasztmány. Dr. Schmidt Gyula* elnök; dr. *Meliórisz Béla*, jegyző; tagok: Beér

AZ „EPERJESI LAPOK" TÁRCZÁJA.

Eperjes.

Ha lelkem szárnyait megtépdesi olykor
Az élet viharja
S elalvóban a tűz, mely eremben ott forr,
Üzve magasabbra:
Akkor, mint sebzett vad a forrásra mén el,
Hozzád szállok én el.

Öledben, Eperjes, hol a szépnek, jónak,
Igaznak szerelme,
Ez a tündérrózsa, tükrén hegyi tónak,
Él minden kebelbe;
Hol palota épült a romok kövébül:
Ott lelkem is épül.

Vértelen csatában nyertél bár elégszer,
Mégsem hagyod abba.
Nem félsz te a fénytől; tudod, hogy nem égsz el,
Bár nézel a napba.
És mint a sas játszva a felhővel megvi,
Örülsz, ha új harcz hí.

Oh, mily csuda által teremnek a hősök
Szent falaid között!
Nem kard van kezükben, kard, melylyel az ősök
Tábora ütközött,
Csak egy égő fáklya, csak a szó hatalma.
De kemény kard ez ma!

S nem labanczra feni fegyverét ez a had
Zordon harcz mezején;
De **Szabadság** *most is, mint egykor, jelszavad*
Te kis magyar Athén:
Élni parlagiság nyűgétől szabadon —
Ez van zászlóidon!

Oh csak hadd lobogjon fennen az a zászló,
Nemes példa nékünk!
Az a fényoszlop, a tőletek sugárzó,
A mi reménységünk;
Míg egy ilyen pontnak fénye ragyog felém,
Nem csüggedek el én!

Budapest, 1900. jan. **Vikár Béla.**

Eperjesi élet a XVII. században.

Az «Eperjesi Széchenyi-kör» 1900. jan. 10-iki irodalmi estéje számára irta:

Divald Kornél.

Több mint tíz évvel ezelőtt történt. Valami farsangi mulatság után néhány ösmerősömet kisértem haza s visszatérőben a városháza mellett vezetett el utam. Késő éjjel volt s a város térséges piaczán egy lélek sem volt kivülem. Nyomasztó csönd terült el mindenfelé, a házak ablakai sötéten meredtek rám fejem fölött pedig mintha a nagy hidegtől összezsugorodtak volna, a csillagok is, az utczai petroleum-lámpák is szomorúan pislogtak a téli éj levegőjében.

Fázósan összehúzódva igyekeztem tovább. A Flóriánutcza boltozatos torkolatához vezető lépcsőn aztán szinte önkéntelenül veszteg maradtam. A piacz túlsó oldalán hirtelen derengés ömlött el az egymás mellett sorakozó házak fölött; s a kelő hold fényétől elsápadó égboltról élesen váltak el a fantasztikus ormok, a melyek a törvényszéktől kezdve a nagytemplom mögött tovahúzódó épületek emeletnyi magas, vízszintes vonalban záródó párkányzatát koronázzák. Ezek a czifra oromfalak most is setéten meredtek a magasba; a nyilásokon át azonban, a melyek keresztül törik, ezüstös kévékben ömlött ki a hold remegő fénye s bizarr árnyat vetett a havas kövezetre, a piacz közepén méltóságteljesen az ég felé tornyosuló hatalmas templomra.

Az álmatlanul, táncz és zene közepette eltöltött éjszakától kábult fejjel állottam a városháza előtt. S a hirtelen szerteáradó holdfényben akkor csodálatraméltó módon, más képet öltött szemem előtt a túlsó oldalon elém táruló régi házcsoport, a mely mellett évek óta nap-nap után nem egyszer haladtam el, a melyre azonban addig soha ügyet sem vetettem. És szemembe ötlött a különbség, a mely ezek között a régi házak között s a szomszédságukban gubbasztó ormótlan modern épületek között fönnáll.

A lassan a magasba emelkedő hold egyre káprázatosabb glóriát vont föléjük világával, körvonalaik egyre élesebben bontakoztak ki fényében és falaik egyre élénkebben kezdtek regélni a rég letűnt korról, a melyből ránk maradtak, — az emberekről, a kiknek jóvoltából épültek. A kövek néma s mégis oly szívhez szóló beszéde volt ez, a mi figyelmemet lebilincselte, a melyre a jelen mozgalmas életének közepette nem érünk rá ügyet vetni, a melyet kellő hangulatban is inkább csak érzünk, mint értünk; míglen régi irásokban, szúette könyvekben meg nem találjuk a kulcsot, a mely szavaik értelmének a valódi nyitját föltárja lelkünknek.

A kövek beszédét, a mely a csöndes, holdvilágos éjben figyelmemet megragadta, akkor én sem értettem még; a báli kedvem mégis szerte foszlott. Éreztem, hogy más kor szelleme árad felém a régi házakról, a melyeket már oly gyakran láttam, a melyeket azonban csak most fedeztem fel.

A méla kedv nyomában, mely — magam sem voltam tisztában azzal, hogy miért — megszállt, mohó szomjúság vett erőt lelkemen a multak ösmerete után.

Ferencz, dr. Breyer Adolf, Draskóczy Lajos, Gömöry János, dr. Holéni Gyula, dr. Horovitz Imre, Husz Ármin, Jakobei Dezső, Klein Béla, dr. Kőrösy György, Kubányi Béla, Láng Mihály, dr. Mariássy Béla, Matavovszky Béla, dr. Mikler Károly, dr. Müller Bertalan, Párkányi Gyula, dr. Sarudy Vilmos, dr. Szlávik Mátyás, Sztankay László és Titkár.

III. *Zene- és képzőművészeti szakválasztmány. Dr. Mikler Károly* elnök; *Balló Aurél* jegyző; tagok: Beér Ferencz, Berzeviczy Elek, Hirschmann Ferencz, dr. Horovitz Imre, Kapy Gyula, Láng Mihály, Magyar József, dr. Mariássy Béla, Szemere Márton, Tragor József, Uhlarik Mátyás, Villecz Kamil és Titkár.

IV. *Színészeti szakválasztmány. Dr. Krayzell Aurél* kir. tanácsos, elnök; dr *Meliorisz Béla* jegyző; tagok: dr. Balpataky Imre, Berzeviczy Elek, Dessewffy Lajos, dr. Holénia Gyula, dr. Körtvélyessy Dezső, Magyar József, Mandics Ede, dr. Mariássy Béla, dr Mikler Károly, Oszvald Károly, dr. Stessel Szilárd, dr. Szlávik Mátyás, Szmoligovics Szilárd, Teörös József és Titkár.

V. *Idegen-nyelvi és irodalmi szakválasztmány. Schlott Gyula* elnök; *Szkunzevics Kornél* jegyző; tagok: Ágoston Károly, Bánó Aladár, dr. Breyer Adolf, Ludmann Ottó, Rosenberg Hermann, Ruby József, Sass Bertalan, Sziklai Henrik, Szmoligovics Szilárd, Villecz Kamil és Titkár.

A tisztujítás ily módon történt megejtése után elnök meleg köszönetet mondott *Kubinyi Albertnek,* a tisztujítás első pontja alatt teljesített helyettes-elnöki teendőkért s felhívta titkárt a jelentések és indítványok előterjesztésére.

Titkár mindenekelőtt az alapszabályok értelmében azt jelentette, hogy a mult év alatt is testületi tagok voltak: a helyben állomásozó összes katonatisztikarok tagjai és családtagjai; hasonlóan a jogakadémia s az ág. hitv. ev. theologia polgárai és az egyéves önkéntes katonai szolgálatot teljesítők. A jelentések helyeléssel történt tudomásulvétele után titkár az igazgatóválasztmány határozati-javaslatát terjesztette elő egy tiszteleti-tagnak a megválasztására nézve, mely javaslatnak egyhangú helyeléssel és közlelkesedéssel történt elfogadása után a közgyűlés kimondotta azt, hogy: tekintve azokat az országosan ismert és elismert kiváló, bokros érdemeket, a melyeket dr. *Beöthy Zsolt* miniszteri tanácsos, egyetemi tanár, a hazai irodalom terén szerzett s a melyek őt irodalmunk legkiválóbb, legtiszteltebb mesterévé tevék; tekintve azt a páratlanul nemes és önfeláldozóan hű törekvést, a melylyel ő fényes tehetségeit, megmérhetlen tudását s nagy szivének minden lelkesedését imádott hazánk és nemzetünk közművelődésének előmozdítására szenteli; és tekintve azt az eléggé soha meg nem hálálható kegyes jóindulatot és szives érdeklődést, a melyet Körünk az ő részéről több alkalommal, de különösen az elmult évad folyamán rendezett «Petőfi-ünnep»-ünk alkalmával tapasztalni szerencsés lehetett: a Kör őt, — a részéről telhető legnagyobb megtiszteltetésben kivánván részesíteni — egyhangú lelkesedéssel tiszteleti-tagjává választja. Megválasztottat mindjárt a közgyűlésből meleg szavú távirattal értesítették a választás felől. A *Nemzeti Kaszinó* alapítványának kamatait a magyar nyelv tanításában elért kiváló eredmények elismeréséül, az ig.-választmány javaslatára, *Gurszky József sárpataki róm. kath. tanítónak* ítélték oda. Az utolsó tárgy *Ervin Dezső* kir. törvszéki irnok irásbeli indítványa volt «néhány politikai lapnak megrendelésére», melyet a gyűlés egyhangulag úgy intézett el, hogy semmi okot se lát fennforogni arra nézve, hogy az 1898. január 30-iki közgyűlés XIII-ik pontjában, a politikai lapok járatásának beszüntetésére hozott határozatát megváltoztassa.

Elnök, miután a jegyzőkönyv hitelesítésére *Tahy József* és *Villecz Kamil* igazgató-választmányi tagokat kérte fel s miután megköszönte a tagok élénk részvételét, a közgyűlést berekesztette. A jelenvoltak pedig az elnök lelkes éltetése közben oszlottak szét.

A régi irásokban való böngészés, a szüette könyvek forgatása lett azóta kenyerem. S hogy elszakadtam a várostól, a hol hivatásomhoz az első impulzusokra szert tettem, nem szűntem meg foglalkozni letűnt századainak az emlékeivel. S hogy évek óta csak egy-két napra térek vissza ide megpihenni, többet foglalkozván azzal, azt hiszem, jobban is ösmerem Eperjes régi életét, mint a mait. Mi sem természetesebb, hogy abból szemeltem ki tárgyát felolvasásomnak, a melyet a Széchenyi-kör nagyérdemű közönsége számára, mindenfelé nagyrabecsült titkárának a megtisztelő fölszólítására, irhatok. Azt hiszem, ösmerem annyira Eperjes művelt közönségét, hogy föltehessem róla, miszerint nem fogja rosszul választottnak tartani témámat, s hogy nem veszi rossz néven bemutatkozásomat sem, a melyet, először szerepelvén a Széchenyi-kör vendégszerető falai között, felolvasásomhoz előljáró levélnek megirtam.

*

A felsőmagyarországi városok, a melyek még ma is a szabad királyi czímmel dicsekedhetnek, vegyesházbeli királyaink korában a XIV. és XV. században jutottak ahhoz a jelentőséghez, a melyhez foghatóval ma talán csak az egyes országok fővárosai rendelkeznek. Akkor nyerik el privilégiumaikat, a melyek gyors fejlődésüket, szellemi és anyagi fölvirágozásukat elősegítették. A pallosjog, a melynél fogva a polgárok kebeléből választott tisztviselők autonom törvénykezésükben élet és halál fölött döntenek, a falak és sánczárkok, a melyek a várost övezik s a melyek védelméről lakosai maguk gondoskodnak, egyéb szabadalmaikkal egyetemben, városainknak oly nagy mértékű függetlenséget biztosítottak, mintha mindmegannyi szabad államok lettek volna, a melyeket az ország uralkodójához inkább baráti szövetség fűz, mint a törvényszabta alattvalói kötelesség. (Folyt. köv.)

Eperjesi Széchenyi-kör.

Táviratok. Felette becses táviratok érkeztek a Körhöz, közgyűlése alkalmából, a melyeket ezúttal örömmel teszünk közzé. Az első a *Védnök* távirata volt, a ki a közgyűlés üdvözlésére még az nap a következőleg felelt: «*Méltóságos Szinyei Merse István úrnak, Eperjes.* Szivem mélyéből köszönöm a Széchenyi-kör közgyűlésének megtisztelő megemlékezését! Örömmel üdvözlöm az új évad küszöbén is Méltóságodat, mint elnököt s az érdemes vezértisztviselőket a Kör élén! Mindenkor készséggel és buzgalommal áll rendelkezésükre régi hívök: *Berzeviczy Albert.*» A második *az új tiszteleti-tag* távirata volt, a ki szintén még ugyanaznap folyamán a következő sorokkal sietett érzelmeit tolmácsolni: «*Méltóságos Szinyei Merse István elnök úrnak, Eperjes.* A kitüntetést és kedves értesítésedet mély hálával köszöni: *Beöthy.*» Végül még egy igen kedves távirat szerzett a Kör intézőségének felette nagy örömet s ez az volt, a melyben a Petőfi-ünnepen résztvett kiváló vendégek egy része emlékezett meg közgyűlésünkről s a mely a következően szólott: «*Szinyei Merse István úrnak, Eperjes.* Széchenyi-körnek meghívóját köszönve, Petőfi-Társaság nevében üdvözletünket küldjük, visszaemlékezve körötökben időzésünkre, kiváló nemzeti szellemű, fényes irodalmi ünnepélyetekre! *Bartók, Endrődy, Herczeg.*» Természetes, hogy a szép figyelmet s a kitüntető megemlékezést az elnökség igen meleg szavakkal, táviratilag, nyomban megköszönte.

*

A zene- és képzőművészeti szakválasztmány január 31-iki házi-estéje. Annak a szép nagy közönségnek, mely oly kiváló műélvezetben részesült ez estén, leglelkesültebb tetszésnyilvánításai képezték az összes szereplők legnagyobb dicséretét. Strauss «Die Göttin der Vernunft»-jának remek összhangja keltette az első kedves benyomást. A cs. és kir. 67. sz. gy.-ezred zenekara adta elő *Kohout Lipót* karmester szakavatott vezetésével. Rokonszenvező tapsvihar tört ki ezután, midőn *Mandics Ilonka* ült a zongorához s hogy ezt az előlegezett elismerést a lelkesülés meg-megujuló nyilvánításai követték, természetesnek találja, a ki annak a valódi műélvezetnek osztályosa volt, melyet Kullak «Gacelle»-jének virtuóz eljátszása keltett. A lelkesült ujrázás után Chopin-nak egy remekét voltunk még szerencsések hallani s az ezután fölhangzó tapsvihar csak akkor engedett áhítatos csendnek helyet, mikor szívből jövő, szívhez szóló magyar nóták feledtették velünk a hétköznapok szürkeségét. Rosenkranznak magyar változatait játszotta ezután a katona-zenekar; a legnagyobb hatást egyik legjelesebb tagjának, *Feigel Venczelnek* Flügelhorn-solójával keltve. Meg kellett ismételni s elhallgattuk volna többször is. Az az énekkettős, mely a műsor következő pontját képezte, minden várakozást felülmúlt. A «Bolond» cz. operettéből, majd a «Sulamith»-ból adtak elő szép részleteket *Krayzell Rózsika* és *Magyar József, Lévay István* zongorakisérete mellett. Eldöntetlen kérdés, hogy az előadott énekszámok közül melyiket csodáltuk inkább; vagy talán a lelkes éljenzés után fölhangzó szép magyar dalokat!? Krayzell Rózsika édesen csengő tiszta hangja Magyar József erőteljes baritonjával igen szép harmóniába olvadt s együtt és külön-külön a legkellemesebben szórakoztató hatással volt a közönségre. Végül a Kör vendége: *Szabados Sándorné* szavalata villanyozta föl a közönséget. Megnyerő szép hangon, igaz művészi kifejezéssel adta elő Temérdeknek (Jeszenszky Danó) «Szerelmi számtan»-át s hogy a meghódított közönség tapsvihara pár perczre csendesüljön, hasonló hatással Endrődinek «Heide» cz. költeményével szerzett még gyönyörűséget. A Kör a kitünő vendége iránt díszes virágcsokorral is kifejezte tiszteletét. A műsor 6-ik pontja, Szabados Sándornak közbejött akadályoztatása miatt, elmaradt.

*

A magyar-irodalmi szakválasztmány február 7-iki házi-estéjének műsora:

1. **Költemények.** Irta és felolvassa: *dr. Wallentinyi Samu* úr.
2. **«Elmélkedés a XIX-ik századról — különös tekintettel a művészet fejlődésére».** Irta és felolvassa: *Beér Ferencz* úr.

Kezdete esti 6 órakor.

*

Az Eperjesi Széchenyi-kör illetékes szakválasztmányai a Kör házi-estéinek sorozatát a következőkben állapitották meg:

1900.	február	14-ikén	:	Zeneeste.
«	«	21. «	:	Felolvasás.
«	márczius	1. «	:	Zeneeste.
«	«	7. «	:	Felolvasás.
«	«	14. «	:	Zeneeste.
«	«	21. «	:	Felolvasás.
«	«	28. «	:	Zeneeste.

SZINHÁZ.

Hovatovább teljes körvonalaiban áll előttünk Kiss Pálnak ezidei társulata s mikor jóleső örömmel konstatáljuk, hogy határozott művészi tehetségek emelik értékét, egyszersmind rámutatunk hiányaira is. Elvégre Kiss Pál társulata sokkalta magasabb színvonalon áll, semhogy nemzeti érdek, hazafias küldetés szempontjából kelljen csak tekintenünk, mely művészi fogyatkozások előtt kész örömmel szemet huny. Közönségünk kitüntető s egyre fokozódó érdeklődése csak emelni fogja a társulat buzgalmát s erős a reményünk, hogy ilyenformán a legszebb műélvezetek közepette fog befejeződni színi szezonunk, közönség és társulat részéről egyaránt, a legteljesebb megelégedéssel.

Hiányokat inkább a társulat férfi-személyzetében s azonkívül a karban találunk. Maga a rendezés néha kitünő, máskor fogyatékos, gyakran a kellékes hibáit is elárulja. Ez semmiesetre sem gyökeres baj s hiszszük, hogy megfelelő gondossággal orvoslást talál. Olyan művészi erők, mint a milyenek a társulat nő- és férfi-személyzetében egyaránt találkoznak, értékesebb, illuziót keltőbb staffage-t érdemelnek, s hogy ezt a rendezés technikai részén kívül teljesebb karszemélyzet s egyes gyakori mellékszemélyek részéről erősebb képzettség nagyban emeli, ahhoz szó nem fér.

Szombaton (január 27-ikén) Herczeg Ferencz kitünő társadalmi szinműve «A dolovai nábob leánya» egyes részleteiben volt inkább sikerrel teljes, semmint a maga egészében. *Berzsenyi Margit* a czímszerepet disztingvált fellépéssel sikerrel oldotta meg s partnere, *Szabados Sándor* (Tarján főhadnagy), képességeinek legjobbját vetette latba a siker érdekében. Csak igen ritkán esett meg, hogy kissé több melegséget vártunk mindkettőtől. Úgy őket, mint *Kendi Boriskát* (Szentirmayné) nyilt színen is lelkesen megtapsolta a közönség. Kendi Boriska Tarjánnal való jelenetét a legteljesebb művészi erővel konstruálta. *Rátkay* Bilitzky szerepét, Miska a tiszti-szolga alakját helyes érzékkel juttatta érvényre. A többi szereplőről határozottan jót alig mondhatunk. Szentirmay, Lóránt és Merlin szerepe teljesen eltévesztett, színtelen volt s hatást elérni az előbbiek rettenetes rendőrkardjukkal s meg nem felelő uniformisukkal egyáltalán nem voltak képesek. A kerti-jelenetnél a szinen éktelenkedő *szőnyegre* jobb lesz s jobb lett volna már az előadáskor is fátyolt borítani. Az előadás menete az első felvonásban igen lanyha volt, a többi felvonások azonban teljesebb műélvezetet nyújtottak.

Vasárnap az «Aranykakas»-t, — **hétfőn zónában a** «Hálókocsik ellenőré»-t játszották másodszor, az első előadáshoz méltóan.

Kedden a «Gésák», ez a kedves zenéjű, hatásos operette jó előadásban került szinre. *Ligeti* Mimóza szerepét énekelte teljes hatással, Molly szerepében pedig *Kendi Boriska* valósággal elragadta a közönséget graciózus tánczával. *Rátkay, Krasznay, Szepesi* stb. igen jók voltak, a mi a gésák karáról nem mondható.

Szerdán a «Vereshajú», Lukácsi népszinműve került szinre félhelyárak mellett, a zónaelőadások renomméját fokozva. *Szepesi Szidi* a czímszerepben a legjobb népszinműi erőnek bizonyult s igen szép dalai valósággal gyujtó hatással voltak a szép számmal egybegyűlt közönségre. *Burányi Ferencznek* énekét megtapsolták s remek tenorjában a legszivesebben gyönyörködünk. Kár, hogy játéka még nem emelkedett kellő magaslatra. *Halmay Kornélia, Berzsenyi Margit, Berczik Margit, Rátkay,* a *Szabados-pár, Krasznay* stb. a legteljesebb sikerből kérhetnek osztályrészt.

Csütörtökön Ohnet világhírű szinműve, a «Vasgyáros» határozott sikert aratott. *Szabados Sándor* képzett művészi ereje gyakran teljesen fölemelkedett a *fenséges* magaslatára, s hogy ily nehéz szerepben sem ő, sem *Berzsenyi Margit* (Claire) sohasem tették meg azt a lépést, mely a *nevetségeshez* vezet, erős tanulmányra vall. Megérdemelték a közönség tetszésnyilvánításait. A többi szerepek is javarészt jó kezekben voltak.

*

Jövő heti műsor: *Hétfőn:* «A két tacskó», regényes szinmű. (Zónaelőadás.) *Kedden:* «Görög rabszolga», operette, itt másodszor. — *Előkészületen:* «Romeo és Julia», szomorújáték; «Gyerekasszony», népszinmű; «Sabinnők elrablása», bohózat.

HIREK.

* **Személyi hirek.** Dr. *Vályi János* eperjesi gör. kath. püspök, *Kovaliczky Kornél* kanonok, gör. kath. tanítóképző igazgató-tanár, *Répássy György* kanonok, *Szmoligovics Szilárd* szentszéki ügyész és *Ruby József* nyug. kir. kath. főgimn. tanár a kongrua ügyében a fővárosba utazott.

* **Az eperjesi egyházmegyéből.** A vall.- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium *Csipkala Gergely* toriszkai kántortanító fizetését 400 frtra kiegészítette. — *Lelkészi kinevezések. Mihalics Vladimir* stefurói h.-lelkész ugyanoda lelkészszé, *Molcsányi Mihály* remenyei h.-lelkész Geráltra h.-lelkészszé neveztettek ki. *Andrasko István* orosz-kázméri h.-lelkész a gerálti lelkészet betöltése alól fölmentetett. *Purik Emil* mátyáskai h.-lelkész az üresedésben levő remenyei lelkészet id. adminisztrálásával lett megbízva. — *Kántortanítói kinevezések. Szakmáry Antal* állami tanító az alsószlovinkai, *Mincsik Antal* okl. tanító a sziget-bölzsei k.-tanítói állomásra kineveztettek. *Malaszt Mihály* krempachi h.-tanító a hodermarki k.-tanítói állomásra gyakorló tanítóul lett kiküldve.

* **Esküvő.** *Isépy Zoltán* bodrogközi járási szolgabíró január 30-ikán esküdött örök hűséget *Marossy Irénkének,* Marossy Antal dr. járásorvos és birtokos leányának.

* **Halálozás.** *Luchs Ede* eperjesi vaskereskedő húnyt el febr. 2-ikán. Temetése vasárnap d. u. $^1/_2$4 órakor fog végbemenni.

* **Az eperjesi ev. I. egyház** január hó 28-ikán *Kubinyi Albert* felügyelő és ifj. *Draskóczy Lajos* lelkész elnöklete alatt igen népies közgyűlést tartott. A tanácskozás főtárgyai a következők voltak: Az iskolaszék beható előleges munkálata, illetve az egyháztanács egyhangú javaslatára 7 pályázó közül *Várkoly Szerén* Kassáról választatott az ujonnan rendszeresített kézimunka-tanítónői állásra. A pályázók kvalifikációja felől *Sztehlo János* dr. iskolaszéki elnök tájékoztatta az egyházi közgyűlést. Majd *Husz Ármin* pénztáros

előterjesztette a számvizsgáló-bizottság által jóváhagyott mult évi zárszámadást s a jelen évre szóló költségelőirányzatot. Végül beható vita tárgyát képezte a tiszai ev. egyházkerületi közgyűlésnek Eperjesen szeptember havában való megtartása, a melynek előkészítéséről *Sztehlo János* dr. másodfelügyelő elnöklete alatt egy, tanárokból és egyházi tagokból álló bizottság küldettett ki.

* **Az «Erzsébet királyné-alap»-ra** eszközölt országos gyűjtésekről számol be a *Magyar Nemzet*, mikor több számon keresztül részletesen közli különösen azoknak a nőegyleteknek a gyűjtéseit, a melyek buzgóságukkal oly jelentékenyen gazdagították a nemes czélú alapot. Teljes elismeréssel láthatjuk azt, hogy talán nincsen hazai nőegylet, a mely ne sietett volna a lelkes felhívást magáévá téve, nemcsak saját pénztárából adni tőle telhető összeget, hanem az egyleti tagok körében, sőt a társadalom szélesebb köreiben is gyűjtést eszközölt a jelzett szép, s különösen a gyöngéd női szívekhez annyira méltó kegyeletes czélra. A január 28-iki számban közlött hetedik közlemény adja hírül a *Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet* gyűjtésének eredményét is, minden egyes adakozó nevének s adományozott összegének kimutatásával közölvén azt, hogy az egylet összes gyűjtésének eredménye *289 koronát* tett ki.

* **Jótékonyczélú tánczmulatság.** *A Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet* — «Erzsébet-árvaház»-a javára — farsang utolsó napján, 1900. február 27-ikén, Eperjesen, a városi Vigadó nagytermében, a 67-ik számú cs. és kir. gyalogezred zenekarának közreműködése mellett jótékonyczélú jelmezes és álarczos tánczmulatságot rendez, melyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívja a rendezőség. Jegyzet: Jelmez és álarcz nem kötelező. A rendezőség felkéri a n. é. közönséget, hogy jelmezben és álarczban minél számosabban megjelenni sziveskedjenek, s a maga részéről mindent elkövet arra nézve, hogy ez a tánczmulatság méltóan sorakozzék az egylet által eddig rendezett hasonló mulatságokhoz. Belépő-díj személyenkint 2 kor. Karzati ülőhely 3 kor. Felülfizetéseket hálás köszönettel fogadunk és nyilvánosan fogjuk nyugtázni. A jegyek előzetes elárúsítását Kósch Árpád egyleti pénztáros volt szives magára vállalni. Kezdete esti 8 órkor.

* **Az evang. nőegylet** teaestélye január hó 27-ikén, a városi Vigadó helyiségeiben a legvígabb hangulatban folyt le. Szép számú közönség adott ott egymásnak találkát s a kezdő keringőtől kezdve — végig alig akadt vége egy-egy táncznak. Az első négyest közel ötven pár tánczolta. Az anyagi eredményről ezideig még nem nyertünk a rendezőségtől értesítést. Hiszszük, hogy ez is teljesen megfelel a szép erkölcsi sikernek.

* **Farsang a vidéken.** A makoviczai járás társadalmi egylete 1900. február hó 6-ikán Felső-Szvidniken, saját helyiségeiben az egylet tőkéjének gyarapítására tánczczal egybekötött zene- és szavalati estélyt rendez. Belépti-jegy személyenkint 2 korona. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak. Kezdete pontban 7 órakor.

* **Az Eperjesi Torna- és Vívóegyesület** *Szinyei Merse István* elnöklete alatt február hó 4-ikén délután 3 órakor tartja V-ik közgyűlését a városháza nagytermében.

* **Az Eperjesi Vadásztársulat** abból az alkalomból, hogy a kerekerdőben és annak vidékén utolsó társas-vadászatát rendezte, igen sikerült, kedélyes és egyes epizódjaiban tréfás társas-közvacsorát rendezett a Mayer-féle vendéglőben. A társas-vadászat, melynek örömére a közvacsorát rendezték, igen sikerült, 17 nyúl, 1 róka és 1 vadmacska került a puska biztosan találó csöve elé. A tagok csaknem teljes számmal jelentek meg. Lelkes felköszöntőkben sem volt hiány.

* **Az Eperjesi Torna- és Vívóegyesület** f. hó 11-ikén tartja szokásos dísztornáját a kir. kath. főgimn. tornacsarnokában. Az egyesület — jóllehet nagy anyagi áldozatokat követelő teendők várakoznak reája — az előző évekhez hasonlóan most is díjtalanul, mérsékelt mennyiségben kibocsátott belépő-jegyek mellett rendezi a dísztornát. A jegyek a tagok között osztatnak szét és a ki ismerősei részére ilyenre igényt tart, jelentkezzék a tornaórákon (hétfőn és pénteken $^1/_2$7-től $^1/_2$8-ig) Mattyasovszky György vál. tagnál, vagy a titkárnál. A dísztornát az előző esztendőkben fokozatos mértékben látogatta városunk sportkedvelő közönsége és reméljük, hogy ezúttal sem fognak távol maradni az ünnepélytől, a melyről gondoskodott a választmány, hogy az eddigieknél fényesebb programmal dicsekedhessék; a mire nézve különben is elég biztosítékot találhatunk az egylet vezetőségében. A programmba — mint különösen érdekes szám — föl van véve az olasz könyökvívás-módszer szerinti iskolavívás; érdekes lesz a küzdelem az összetett versenyben (ló és függeszkedés kötélen); miután eddig az egylet még nem rendelkezett annyi kiváló erővel, mint jelenleg. A dísztorna műsora a következő: Felvonulás (zászlóval). Fabotgyakorlatok. Szabadtornázás. Verseny: ló széltében és függeszkedés 7 m. hosszú kötélen (összetett verseny). Mintacsapattornázás. Iskolavívás. Mutatványok a magasnyújtón. Dísztorna után társas-összejövetel a Bergerszálló nagytermében. Ajánljuk a dísztornát közönségünk figyelmébe és pártfogásába; egy kép lesz az a haladás embereinek, a mely megmutatja, mit végzett az egyesület egy újabb év lefolyása alatt. A legmesszebbmenő pártfogásra tarthat számot ez a derék egyesület; ezt azok tudják leginkább, a kik megértik a testedzés ügyének fontosságát és ismerik azokat a mostoha viszonyokat, a melyekkel meg kell küzdenie még a mi kicsinyke sport-gárdánknak. A dísztorna kezdetét $^1/_2$6 órakor veszi. Csak még azt jegyezzük meg, hogy az egyes pontok közötti szünetek alatt zenekar fog szórakozásul szolgálni a közönségnek.

* **Az Eperjesi Villamvilágítási és Erőátviteli Részvénytársaságnak** évi jelentése e napokban került nyilvánosságra. A jelentés nagy körültekintéssel tünteti fel a társaság lefolyt évi üzemének viszonyait s jelentősebb eseményeit, s főbb vonásokban a következőket tartalmazza: «Az 1899-ik évvel társaságunk fennállása és működése hatodik évét fejezte be. Évről-évre megjelent jelentéseink eddig, bár anyagi tekintetben szerény, de eseményekben gazdag múltról tesznek tanúságot. A ki jelentéseinket figyelemmel kisérte, meggyőződhetett arról, hogy vállalatunk egyike azoknak, melynek vezetése különösen körültekintő, szorgalmas munkálkodást igényel s tekintettel a mi viszonyainkra, nem csekély gondot okoz az azt vezetni hivatott igazgatóságnak. A tapasztalat tanít bennünket arra, hogy vállalatunkat a szükséglet igényeinek megfelelően felszereljük és bővítjük. 200,000 korona befektetéssel annak idején azon nagy üzemet véltük fentarthatni, melyet ma értünk el, pedig sok mindenféle beszerzésre volt szükség, hogy ennek megfelelni képesek legyünk. Az elmúlt év végével előreláthatólag befejeztük ezen beszerzéseket, felépítettük a harmadik kazánt, még pedig egy az eddigieknél nagyobbat. Új kazánunk felállítása czéljából a kazánházat bővítenünk kellett, ezen építkezés s a kazán alapozása 6000 koronát igényelt, a kazán maga teljesen felszerelve 24,400 koronába került. Az új kazán már működik s most már azon helyzetben vagyunk, hogy három kazán közül egyet mindig tisztán tarthatunk s a tisztítást alaposan és gyakrabban végezhetjük. A gépek kifogástalan működésében rejlik vállalatunk első életkérdése s ezt biztosítottuk az eddigelé a részvénytőkén túl tett befektetések által. Részvénytársaságunk jövőjére nézve ezenkívül felette fontos dolog a várossal kötött szerződésnek megváltoztatása. Ez ügyben a tárgyalások folyamatban vannak s remélhető, hogy rövid időn belül szerencsés megoldásra fog vezetni. Még egy évben sem volt a malomárokkal annyi dolgunk, mint az elmúlt évben s a már deczember hó elején beállott kemény tél a költségeket csak fokozta. Tavaszszal, márczius hó folyamán, midőn elegendő víz állt turbinánk rendelkezésére, annak védőcsöve eltört, miáltal a meglevő vízmennyiség daczára, tisztán gőzüzemre voltunk utalva, mert turbinánk három hétig nem működhetett. Ezt is a tüzelőanyag-számla érezte meg legjobban. Bevételünk villanyáramért 68,836 korona 70 fillér volt, tehát e tételnél az előző évvel szemben 11,000 korona többletet értünk el. A bevétel ily szép emelkedése mindenesetre igen örvendetes körülmény, mindazáltal tény, hogy ezen bevétel a tényleg fogyasztott árammennyiséggel arányban nem áll. Az igazgatóság máris foglalkozik azzal, hogy az átalányárakat némileg emelje. Ha részvénytőkénk felemelésének kérdése sikeres megoldást nyer, az üzleti eredmény javulására annál biztosabban számíthatunk, mert, a mint zárszámadásunkból kitünik, amúgy is ezrekre rug azon összeg, melyet, idegen felvett tőke után, kamatok czímén máris fizetünk. A jelentésünk kapcsán betetjesztett mérleg szerint, részvénytársaságunk vagyona immár a 400,000 koronát megközelíti. Ezen tétellel szemben a 200,000 koronás részvénytőkén kívül 42,360 kor. 04 fill szerepel teherként a különféle alapok javára és közel 160,000 koronát tesz ki azon összeg, mely függő-adósságunkat képezi. Fűrészünk jövedelme az elmúlt évben nem felelt meg várakozásunknak; a nyersanyag drágulása fakereskedőink vételkedvét befolyásolta s ennélfogva, kivált az év második felében, igen kevés anyag került fűrészelésre. Mindezeket tekintetbe véve, a végeredmény még mindig kielégítőnek mondható, mert az 1898-iki nyereség-maradványnyal együtt összes bevételünk 72,550 kor. 24 fill., mely összeggel szemben a kiadás 47,816 kor. A nyers-jövedelem tehát 24,734 kor. 24 fill. Ezen összegből leirtunk: értékcsökkenési tartalékalapra 12,381 kor. 24 fillért, szervezési költségre 650 koronát, részvénytőke-törlesztési alapra 1382 koronát, általános tartalékalapra 447 kor. 66 fillért, segélyezési és jutalmazási alapra 335 kor. 74 fillért, alapszabályszerű jutalékokra 1231 kor. 08 fillért; összesen 16,427 kor. 72 fillért. A tiszta nyereség tehát 8306 korona 52 fillér, melynek felhasználása iránt az igazgatóság és felügyelő-bizottság azt indítványozzák, hogy: az 5-ik számú szelvénynek egyenként 8 koronával eszközlendő beváltására 8000 korona fordíttassék. A maradvány 306 korona 52 fillér pedig új számlára átvitessék.

* **Az orvosok és természetvizsgálók vándorgyűlése Bártfán.** A magyarországi orvosok és természetvizsgálók Bártfa város közönségének meghívása folytán jövő évi vándorgyűlésüket Bártfa-fürdőben fogják megtartani. Az egyesület választmánya a vándorgyűlés elnökévé Sárosvármegyének nagynevű szülöttét, dr. *Berzeviczy Albert* v. b. t. t. választotta meg, a miről dr. Berzeviczy Albertet Chyzer Kornél miniszt. tanácsos, választmányi elnök által vezetett küldöttség értesítette, felkérve őt az elnöki tiszt elfogadására. A küldöttség tagjai voltak: Dollinger Gyula, Entz Géza, Horváth Géza, Prochnov József, Ruffy Pál és Schächter Miksa. Dr. Berzeviczy Albert szivélyesen fogadta a küldöttséget és örömét fejezte ki a felett, hogy a díszes ülésen elnökölhetni fog.

* **Dubnikon csend van.** Az opálbányászok megúnták a sztrájkot s miután a munkások tekintélyesebbjeinek munkabérét némileg fölemelték, a többiek is csakhamar munkába állottak s a járási főszolgabíró előtt az eskűt letették. A sztrájk következtében itt járt *Svehla Gyula* főbányatanácsos is visszautazott már székhelyére.

* **Rendőri hírek.** *Hajduczky István* eperjesi csizmadia-iparos a nagyvásáron elveszítette 120 koronával terhelt pénztárczáját.

* **Tűz volt Licsérten** január 28-ikán, a mikor is Váncsa Erzsébetnek lakóháza a földig leégett s odaveszett összes butora s életneműje. A tűz gondatlanságból eredt, a mennyiben a fakémény szikrájától tüzet fogott egy korhadt gerenda, mely kellően bevakolva nem volt. Hogy nagyobb veszedelem az erős szél daczára nem történt, az csak a nedves téli időjárásnak tulajdonítható.

* **Öngyilkos csendőr.** Zborón *Fejes István* csendőr január 27-ikén szolgálati fegyverével agyonlőtte magát. A szerencsétlen csendőr egyik legkifogástalanabb s legpontosabb alkalmazott volt. Tettét boldogtalan szerelemből követte el.

* **Lopás.** Vörösvágáson *Zimmermann Vilmos* korcsmájában a minap veszedelmes tolvaj járt s meglopta Stempij Antal, galicziai illetőségű vörösvágási famunkást, ki ittas állapotában mélyen elaludt. Az eddig még ismeretlen tettes ellopta pénztárczáját, melyben 350 frt készpénz volt, azonkívül ezüst-óráját s lánczát. A nyomozó csendőrség erélyesen folytatja a tettes keresését, a ki valószinűleg mihamar hurokra is kerül. Az egyik százason tintával Blum Zsigmond név volt felirva s nem lehetetlen, hogy ily módon nyomra vezet a vizsgálat.

* **Elfogott vásári tolvajok.** A rendőrség az országos vásáron letartóztatta *Klasznay Andrásné* hrabkói, *Kopasz Mátyásné* szt.-mihályi és *Freitkó Istvánné* szt.-kereszti lakosokat, a kik Alt Gusztáv, Steller József és Lux Ede szepesváraljai lakos vászonkereskedők kárára vásznat loptak. Klasznay Andrásnét, mint ismeretes és lefényképezett tolvajt a kir. ügyészségnek átadták, két társát pedig feljelentették.

* **A piros bugyelláris.** *Kolodzsei Istvánnak* volt 3 darab 5 frtosa, de miután pénztárczája nem volt, elhatározta, hogy a nagyvásáron vesz egyet. Fölkereste Deutsch Mór «röpülő» nagykereskedőt s kiválasztott egy szép pirosszínű pénztárczát; meg is alkudtak 90 fillérben s mert Kolodzseinek nem volt apró-pénze, átadott egy 5 frtost; csakhogy Deutschnak sem volt annyi pénze, hogy visszaadhatott volna. Abban egyeztek meg, hogy Kolodzsei elmegy és fölvált egy 5 frtost, a mi megtörténvén, kifizette a 90 fillért és várt, várt pedig a megelőzőleg átadott 5 frtosra, de — hiába, mert Deutsch váltig azt állította, hogy ő nem kapott 5 frtot. Így kerültek a rendőrséghez, hol beigazolták, hogy Kolodzseinek van igaza, és Deutschot följelentették a járásbíróságnak.

* **Vakmerő tolvajok.** Kriványban különös módon fosztották meg Kuhár Jánost egyetlen büszkeségétől, szép hízójától. Az elmult hét egyik éjjelén ugyanis ismeretlen tettesek behatoltak sertésólába s zavartalanul leszúrták ott a helyszinén a hízót s belső részeit hátrahagyva, a nemesebb részeit magukkal vitték. Kuhár János ez alatt édesen aludta az igazak álmát.

* **Elgázolás.** *Cservenyák András, Pisák János* és *Valykó József* kocsisok a nagyvásárkor vigyázatlan hajtás következtében elgázolták özv. *Portik Istvánné* sebes-váraljai lakost, a kinek az elgázolás következtében több bordája betörött. A rendőrség súlyos állapotban szállította be a kórházba és a nyomozást megindította, hogy ki idézte elő a szerencsétlenséget.

* **Statisztika.** Az elmult január hóban a rendőrség 35 egyént, 16 nőt és 19 férfit tartóztatott le; átvonuló toloncz volt 37, és pedig 7 nő és 30 férfi; Eperjes város területéről kitolonczoltatott 28 egyén, és pedig 11 nő és 17 férfi; az összes szállodák- és vendéglőkben 434 egyén szállott meg, ezek közül külföldi volt 114. Különféle rendőri kihágások miatt 236 és bűnügyi 54 följelentés tétetett.

„Henneberg-selyem"

— csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendeltetik — fekete, fehér s színes, 45 krtól 14 frt 65 krig méte enkint. Mindenkinek postabér és vámmentesen, házhoz szállítva! Minták postafordultával küldetnek.

Henneberg G. selyemgyáros (cs. és kir. udvari szállító) **Zürichben.**

* **Általánosan tudott** dolog, hogy mindennemű köhögés- és tüdőbajnál, különféle gyermekbetegségeknél (angolkór, scrophulosis stb.) a *csukamájolaj* az egyedüli és biztos szer, melyet az orvosi kar különösen azóta kezd ismét gyakorlatba venni, a mióta *Zoltán Béla* hírneves budapesti gyógyszerész a már minden gyógyszertárban 2 koronáért kapható, teljesen szag- és íznélküli Zoltán-féle csukmájolajat forgalomba hozta.

* **A szerkesztőség üzenete.** «*R. tárcza.*» Nem közölhető.

Felelős szerkesztő: **Dr. Mikler Károly.** Kiadótulajdonos: **Kósch Árpád.**

4054—1899. tkvi szám.

Árverési hirdetmény kivonata.

A kis-szebeni kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Juruf Jánosné Zsuzsanna végrehajtatónak ***Figlyár János, Kanyuch Mihály, Figlyár Anna,*** kk. ***Figlyár Zsuzsánna és*** kk. ***Kanyuch István és Bálint*** végrehajtást szenvedők elleni 100 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a kis-szebeni kir. járásbíróság területén lévő Palocsa községben fekvő, a palocsai 13. sz. tjkönyvben foglalt $^4/_8$-ad telek bel- és külilletőségből $^1/_8$-öd részre az új árverést 452 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az ***1900. évi február hó 21-ik napján d. e. 11 órakor*** Palocsa községben, a bíró házánál megtartandó nyilvános új árverésen a kikiáltási áron alul el nem adható.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 7 frt 4 krt készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni.

Kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság.

Kis-Szeben, 1899. évi deczember hó 26-ikán.

Martényi,
kir. járásbíró.

213/5—1899. vh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a lemesi kir. járásbíróság 1899. évi V. 180/1. számú végzése következtében Pollák Jakab eperjesi ügyvéd által képviselt Legányi Géza javára **Weisz Benjamin** mudróczi lakos ellen 200 kor. s jár. erejéig 1899. október 26-ikán foganatosított biztositási végrehajtás útján lefoglalt és 760 koronára becsült 4 drb szarvasmarha- és 2 lóból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a lemesi kir. járásbíróság 1899. évi V. 180/5. sz. végzése folytán hátralékos 105 kor. 24 fill. követelés, 200 koronának 1899. évi augusztus hó 21-ik napjától járó 5% kamatai és eddigi összes, bíróilag már megállapított költségek erejéig Mudrócz községben leendő eszközlésére **1900. évi február hó 15-ik napjának d. e. 9 órája** határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Lemesen, 1900. évi január hó 24. napján.

Rubovics Salamon,
kir. bírósági végrehajtó.

15—1900. vh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a girálti kir. járásbíróság 1900. évi V. 4. számú végzése következtében hivatalból képviselt Mártyák szül. Szalyovics Emma girálti lakos javára ***Janoscsin András és neje*** vaspataki lakosok ellen 600 kor. s jár. erejéig 1900. évi január hó 10-ikén foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1050 koronára becsült lovak, juhok, üsző, gazdasági eszközök és terménynemüekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a girálti kir. jbíróság 1900. évi V. 4/2. sz. végzése folytán 600 kor. tőkekövetelés, ennek 1899. évi január hó 1-ső napjától járó 8% kamatai és eddig összesen 39 kor. 40 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig végrehajtást szenvedő lakásán, Vaspatakán leendő eszközlésére ***1900. évi február hó 9-ik napjának d. e. 9 órája*** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Girálton, 1900. évi január hó 27-ikén.

Kovács József,
kir. bírósági végrehajtó.

A holland-amerikai útirány.

Hetenkint egy- vagy kétszeri gőzforgalom
Rotterdamtól New-Yorkig.

Cajüt-iroda: **Bécs,** I., Kolowratring 7/a.
Fedélzet-iroda: **Bécs,** IV., Weyringasse 10.

I. Cajüte:	II. Cajüte:
Aprilis 1-től Okt. 31-ig 290—400 Mk.*	Aug. 1-től Okt. 15-ig 200 Mk.
Nov. 1-től Márcz. 31-ig 230—320 Mk.	Okt. 16-tól Julius 31-ig 180 Márka.

* A cajüte fekvése és nagysága, valamint a gőzös gyorsasága és elegánciája szerint.

Richter-féle
Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

Ezen hirneves háziszer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbizható, **fájdalomcsillapitó bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csúznál, tagszaggatásnál** és **meghülésekné**l és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valód Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem **igazi népszerü háziszer,** melynél egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszertárban készletben van; **főraktár: Török József** gyógyszerésznél **Budapesten.** Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebb bértékü utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni,** az minden egyes üveget **„Horgony"** védjegy és Richter czégjegyzés nélkül mint **nem valódit** utasitsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT
cs. és kir. udvari szállitók.

Elismerés az érdemnek!

Wilhelm Ferencz neunkircheni (Bécs mellett) gyógyszerésznek Altonából 1897. augusztus 11-iki kelettel a következőket irják:

70 éves vagyok már s 10 évig izületcsúzban szenvedtem és aranyeres voltam — és nem tudtam sehol gyógyulást találni. Végre az Ön **Wilhelm-féle antiarthriticus és antirheumaticus vértisztító teája** 3 hét alatt teljesen megszabadított bajomból. Köszönetet mondok tehát Önnek és a grófnőnek, kinek ajánlatát az ujságban olvastam.

Kiváló tisztelettel **ACKERMANN KRIST**, magánzó,
Altona (Hamburg mellett), Reichenstrasse 6.

Kapható minden gyógyszertárban.

Főraktár:
Wilhelm Ferencz gyógyszerész
Neunkirchen (Alsó-Ausztria.)

Meghívó.

Az Eperjesi Villamvilágítási és Erőátviteli Részvénytársaság t. cz. részvényesei **a f. évi február hó 21-ikén délutáni 3 órakor** Eperjesen, a városháza tanácstermében megtartandó

Rendes Közgyűlésére

ezennel tisztelettel meghivatnak.

Tanácskozási tárgyak:

1. Közgyűlési jegyző és két jegyzőkönyvhitelesítő választása.
2. Az igazgatóság jelentése a múlt évi üzlet eredményéről s a mérleg előterjesztése.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.
4. Határozat a kimutatott tiszta nyereség felhasználása iránt.
5. Határozathozatal a társaság függő adósságának mikénti rendezése tárgyában.
6. Társasági elnök választása.
7. Öt tagú igazgatóság választása.

Eperjesen, 1900. évi január hó 20-ikán.

Az igazgatóság.

Nélkülözhetetlen házi gyógyszer minden családnál!

Óvakodjunk utánzatoktól!

Pserhofer J.
VÉRTISZTITÓ LABDACSAI

évtizedek óta el vannak terjedve az egész világon s kevés azon család, a hol ez a páratlan házigyógyszer hiányzik.

E labdacsokat az orvosok különösen az oly bajoknál ajánlják, amelyek **nehéz emésztésnek** s **dugulásnak** következményei, mint pld. **zavar** az **epekeringésben, májfájdalmak, szélbántalmak, kólika, aranyér** stb.

Vértisztitó hatásuknál fogva kiválóan jó hatást gyakorolnak **vérszegénység** esseteiben s az ebből származó bajoknál, mint **ideges fejfájás, sápkor** stb. E vértisztitó labdacsok nagy előnye, hogy szeliden hatnak, fájdalmat nem okoznak s igy a leggyöngébb szervezettel biró egyének, sőt gyermekek is bátran használhatják.

Számtalan hála- és elismerő-nyilatkozat!

Használati utasitás mellékelve.

1 doboz, mely **15** labdacsból áll **21** kr.
1 tekercs, mely **6** doboz **1** frt **05** kr.

A pénz előzetes beküldése után bérmentve:

1 tekercs	1 frt	25 kr.
2 tekercs	2 frt	30 kr.
3 tekercs	3 frt	35 kr.
10 tekercs	9 frt	20 kr.

Egyedüli készitő és szétküldési főraktár:

Pserhofer J. gyógyszerész

Bécs, I. Singerstrasse 15.

Elterjedtségüknél fogva e labdacsok a legkülönbözőbb alakokban és nevek alatt utánoztatnak, tehát mindenki csak PSERHOFER-féle vértisztitó labdacsokat kérjen, s csak azok valódiak, amelyek dobozainak fedelén piros szinben „PSERHOFER" kézirása látható.

Ezen labdacsok hatása gyors és biztos!

A legelőkelőbb orvosok által ajánlva!

Nélkülözhetetlen házi gyógyszer minden családnál!

EPERJESI TAKARÉKPÉNZTÁR.

Meghívás.

Az Eperjesi Takarékpénztárnak t. cz. részvényesei az 1900. évi **márczius hó 7-ikén délután 3 órakor** Eperjes sz. kir. város tanácstermében tartandó

55-ik évi

RENDES KÖZGYŰLÉSRE

ezennel tiszteletteljesen meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság üzleti jelentése, indítványai és az azok feletti határozathozatal.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. A számadások megvizsgálása, a mérleg megállapítása s a nyereség felosztása.
4. Az igazgatóság s a felügyelő-bizottság felmentése.
5. Jótékony adományok megszavazása.

Eperjesen, 1900. évi január hó 29-ikén. ***Az igazgatóság.***

Nyomatott Kósch Árpád könyvnyomtató-intézetében Eperjesen.

XXV. évf. — 6-ik szá

EPE

TÁRSADAL

Előfizetési árak: Egész évre negyedévre 2 kor. 50 fill. —

Hirdetési díj: Háromhasábos petitsor egyszer tésért jutányosabb. Bélyegdíj: minden hirdetésen

Takaréko

Nemcsak a máról, hane kell gondoskodnunk. Ez ne kölcsi és társadalmi, de egy kötelességünk is.

Azonban sajnos, a legtöbl és nem egyúttal a holnapna dolgoznunk kell, mintha ho halnunk. Nemcsak a jelenért hanem a jövővel is kell tö bölcs ember mindkettőért lenben és a jelenért a jövő

Ideje tehát, hogy hango lelendő szót: *takarékosság!* társas jólétet ugyan a mun azért a takarékosság annak legbiztosabb őrizője. Egyes zetek boldogulása elválaszth ság erényének gyakorlásától műveltség jele s a legszerv ben van a munkásággal.

De hát mivel is takaréko nyilvánuljon a mi egyéni dálkodásunk?

A takarékosság első kel gazdálkodás. Az időben va kezdeményezésben s a tett nyal azonos. Azért mondj közmondás is, hogy: az id rékoskodni akar, az tanulj sen fölhasználni az időt. *sen,* a nagy dán ethikus, a hogy az időt erkölcsivé viszonyainkban és tényked idővel nem gazdálkodik s csen beosztani és felhasz lesz képes nagy és neme sára. Ép azért *«élj az idő*

Az idővel való gazdálk lyes rendszer vezet czélhoz sen beosztott rendszeresség ket arról, hogy kitűzött cz megvalósításában az időt

AZ „EPERJESI LAPO

Egykor és

Sok szép édes á
Volt egykor é
Mikor életemnek
Legszebb kora

Sok szép, bájos
Lángoltam, ép
Mikor ifjú volta
Mikor még s

Akkor körülötte
Minden, mind
Édesb a madár
Derültebb az

És ime! most
Oly üres, oly
Madárdal, szép
Nem érdekel

Akkor boldogg
Bájos mosoly
Most... a bol
Már semmi

S akkor mi bo
Néztem a jö
Annak minden
Aranyszállal

Most... az ar
Szakadozva,
Nem ragyogó
Jövendőmne